

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 127g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a
articolului 10 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016
privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea
independenței Republicii Moldova

(condițiile aplicării amnistiei)

CHIȘINĂU

17 octombrie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA, *judcători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 2 octombrie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 17 octombrie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 10 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ridicată de către avocatul Radu-Ștefan Pătrașanu, în dosarul nr. 38-21-1709-08022017, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 2 octombrie 2017 de către judecătorul Oleg Școlnic din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. În procedura Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, se află cererea depusă de către condamnatul A.Ș. privind aplicarea în privința sa a actului de amnistie.

4. La 18 mai 2017, avocatul condamnatului, Radu-Ștefan Pătrașanu, a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor articolului 10 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016

privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5. Prin încheierea din 24 mai 2017, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 21 Prezumpția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (publicat în M.O., 2016, nr. 293-305, art. 632) sunt următoarele:

Art.10. – (1) Prevederile art.1–9 nu se aplică persoanei:

[...]

c) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție;

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile art. 10 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova sunt neconstituționale, întrucât exclud

aplicarea amnistiei în privința condamnatului ce are calitatea de bănuit, învinuit sau inculpat în comiterea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție.

9. În acest sens, autorul excepției menționează că atât timp cât nu există o sentință de condamnare pentru comiterea infracțiunii respective, urmează să fie absolvit de executarea pedepsei închisorii, corespunzător Legii nr. 210 din 29 iulie 2016.

10. Potrivit autorului excepției, prevederile contestate contravin dispozițiilor articolelor 20, 21, 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Radu-Ștefan Pătrașanu, în dosarul nr. 38-21-1709-08022017, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

13. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

14. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care stabilesc că *prevederile art.1–9 din lege nu se aplică persoanei: „c) bătute, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție.”*

15. Curtea menționează că, potrivit art. 72 alin. (3) lit. o) din Constituție, Parlamentul prin lege organică reglementează acordarea amnistiei și grațierii.

16. Astfel, Curtea relevă că Constituția nu prevede dreptul persoanei la amnistiere, ci din contra, stabilește dreptul Parlamentului de a acorda, prin lege organică, amnistia, ca măsură excepțională determinată de rațiuni de politică penală, avându-se în vedere interesele generale ale societății.

17. Curtea reține că prin dispozițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 legiuitorul a prevăzut condițiile și criteriile de acordare a amnistiei, stabilind că **amnistia se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12 din lege.**

18. Curtea reține că stabilirea de către legiuitor a faptului că nu pot beneficia de amnistie persoanele bănuite, învinuite, inculpate și condamnate de săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție reprezintă expresia politicii penale promovate de către legiuitor.

19. Curtea menționează că instituirea unor condiții și criterii de acordare a amnistiei nu poate fi catalogată ca fiind o îngrădire a accesului liber la justiție, garantat de art. 20 din Constituție.

20. Totodată, în partea ce ține de invocarea art. 21 din Constituție, Curtea menționează că prevederile contestate nu sunt de natură a afecta principiul constituțional de a fi prezumat nevinovat în raport cu infracțiunea săvârșită cu intenție în locurile de detenție pentru care persoana este bănuită.

21. În partea ce ține de invocarea art. 114, 120 și 124 alin. (1) din Constituție, Curtea menționează că autorul excepției nu a motivat încălcarea acestor dispoziții, limitându-se la o simplă enumerare a acestora.

22. Așadar, în temeiul celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este nefondată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 10 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ridicată de avocatul Radu-Ștefan Pătrașanu în dosarul nr. 38-21-1709-08022017, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

*Chișinău, 17 octombrie 2017
DCC nr. 100
Dosarul 127g/2017*